

[Hanno Budtz.]

gjort op med samfundet og kan begynde på ny igen. Vi kan kun glæde os over bortfaldet af de tidligere bestemmelser om tab af borgerlige rettigheder og om at gøre visse bevillinger afhængige af, at man ikke var straffet for en i den offentlige mening vanærende handling osv. osv.

Forslaget er nok umiddelbart rigtigt i sin hensigt, men netop, fordi det, som det også selv roser sig af, er så generelt, er det nødvendigt, at alle de konkrete bestemmelser i lovgivningen gennemgås i et udvalg. Jeg skal ikke trætte det høje ting med at gentage de helt rigtige eksempler, som er nævnt, både af justitsministeren og hr. Tastesen, men blot bemærke, at vi er villige til at se på forslaget i et udvalg med det formål at få fjernet nogle af de uheldige bestemmelser, der i dag kan fjernes, uden at vi dog kan love at fjerne alle bivirkninger af straffedomme. Nu står der jo også i forslaget „utilsigtede bivirkninger“. Vi er klar over, at der er visse ting, der må ud, og vi er villige til at arbejde med det.

Nathalie Lind: Hensigten med dette forslag er, at når dommen er afsagt og straffen udsønt, skal regnebrøttet være gjort op. Principielt kan man være enig i denne tanke, men spørgsmålet er, om den fuldt kan føres ud i livet. Justitsministeren har så udmærket redegjort for, hvordan retsstillingen er efter gældende lov, og vi er parat til i udvalget at diskutere det.

Hr. Tastesen nævnedes på socialdemokratiets vegne, at det offentlige må vise større tolerance. Der kan jeg igen principielt være enig, men jeg vil dog på den anden side sige, at til særlige stillinger, må man stille specielle krav, og dér kan man ikke se bort fra tidligere straffedomme. Jeg mindes selv et tilfælde fra socialministeriet, hvor en tidligere straffet var i færd med at bortføre og vist også voldtog en person, der var anbragt inden for åndssvageforsorgen. Der kommer altså et dobbelt hensyn frem her. Man havde ikke vidst, at den pågældende havde været straffet for en voldsforbrydelse. Det må vi også tage med ind i overvejelserne om, hvorvidt man kan betro andre menneskers liv og velfærd til den tidligere straffede.

Vi vil altså gerne være med til at disku-

tere det, og så kommer vi nok også ind på de konkrete ting.

Nordqvist: Antikkens grækere havde som bekendt den fatalistiske opfattelse, at hvis samfundet ikke greb ind med straf, ramte gudernes vrede ikke alene slægten, men hele samfundet. Det er en opfattelse, som går igen hos jøderne og dermed præger hele den vesteuropæiske kultur. Også her i landet har vi jo i mange århundreder været påvirket af den tanke. Således hedder det i en forordning fra 1537 om mened:

„Gud er hårdelig fortørnet over de mange meneder, som forekommer, og derfor straffes det ganske rige med orlog, krig og dyrtid.“

Det var i 1537. Det sidste varer som bekendt endnu, så det var jo en hård straf.

Kvækerne er vist endnu inde på den tanke at forbinde det med det teosofiske. Jeg nævner dette, fordi denne tankegang faktisk har været gældende i årtusinder. Nu har vi andre intentioner med vor kriminalpolitik, idet det bærende moment naturligvis i dag er, at man søger at indpasse straffede personer i samfundet. Men det er pudsigt, at denne for os lidt barokke opfattelse har holdt sig så mange år.

Vi skal som sagt herhjemme søge at indpasse dette væsentlige hensyn i kriminalpolitikken og indpasse lovovertrædere i samfundet igen, og det er vel også det, der ligger bag dette forslag. Man vil indskrænke virkningerne til det, der eksakt står i dommen.

Den højtærede justitsminister har været inde på, at slet så enkelt, som forslagsstillerne forestiller sig det, er det ikke. Det er formentlig rigtigt, at man i visse tilfælde må forlange andre reaktioner end den, der kan omfattes af dommen. Der er tilfælde, hvor et strafbart forhold må siges at være en bristende forudsætning for at bestride en stilling eller en vis virksomhed, og ministeren har også været inde på de særlige regler, der gælder for advokater, revisorer og visse andre. Der er vel også dette med værdighedskravet, som en stor del af befolkningen vil finde det rimeligt at stille til f. eks. folkevalgte i kommuner og amtsråd og også i folketinget.

Der er en anden situation, som jeg vil nævne, hvor problematikken heller ikke er let. Det er, hvor man af præventive grunde